

מרכז הרפואי לילדים שריבר
מרכז הרפואי לילדים שריבר
Schreiber Children's Medical Center of Israel

כללית 100 שנה
הכי טובה למטופלה

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים
מקבוצת שירותי בריאות כללית
גיליון 31 • ספטמבר 2011

פאזל

המלחמה בזיהומים:
לא מרימים ידיים
עמ' 12-13

דבר המנהל

עובדות ועובדים יקרים,

"לוקח עשרים שנה כדי לבנות מוניטין, וחמש דקות כדי להרוס אותו". באימרה הזאת, המיוחסת למיליאדרד האמריקני וורן באפט, יש כדי להסביר לפחות חלק מסוד הצלחתו של מרכז שניידר, החוגג בימים אלו עשרים שנה.

מרכז שניידר אינו "עוד" בית חולים, אלא מוסד יוצא דופן: בקהל היעד שאליו הוא פונה, באמות המידה שיצר בתחום רפואת הילדים וההתייחסות לילד החולה, בחום

ובאהבה שהוא מרעיף על קהל מטופליו.

תפיסת האיות שמניעה את בית החולים ואת צוותו היא זו שיצרה לנו מוניטין של מותג. כאשר לא מעגלים פינות, כאשר חדורים אמונה אמיתית בדרך ורואים בעבודה שליחות, כאשר זוכרים כמה קשה לבנות מוניטין וכמה קל לאבדו -

אז ממשיכים לעשות כל מה שאפשר כדי להיות הכי טובים: באיות הרפואית, בשירות, ביחס האישי, בטכנולוגיות, במחקר, בהוראה... בכל תחום שהוא.

דרך ארוכה עשינו מאז אותו יום בסתיו '91, שבו הושק מרכז שניידר. תקצר היריעה לפרוס כאן את כל ההישגים, ההצלחות והקורות אותנו לאורך השנים. זהו זמן שבו מותר לכולנו לעצור לרגע ולהינות ממעשי ידינו. עם זאת, לא ממנהגנו לנוח על זרי הדפנה, וגם עתה אנו ממשיכים להביט קדימה. תוכניות האב של בית החולים, כולל הקמת בניין נוסף; תוכניות הבינוי ושדרוג המחלקות; הקשרים הבינלאומיים הפוריים שלנו - כמו עם בית החולים לילדים בסינסינטי; המצוינות האישית של רופאי

שניידר, של המתמחים שלנו, של צוותי הסיעוד ואנשי המקצוע בכל הסקטורים - אלה ונושאים רבים אחרים, שחלקם באים לביטוי בגיליון שלפניכם, הם רק חלקים בפאזל הענק שלנו. המשימה של כולנו היא לחפש תמיד את "החתיכה החסרה" -

ותמיד אפשר למצוא זאת - כדי להמשיך ולהיות הכי טובים שאפשר. בהצלחה לכולנו, ושנה טובה לכם ולבני ביתכם!

פרופ' יוסף פרס

חילה אישית

שלום לכם,

בעת שאני כותבת אליכם הקיץ עדיין כאן, ארוך וחם, אולם הלהט עולה לא רק ממנו אלא גם מקולות המחאה הציבורית אל מול המתרחש בזירה הפוליטית, הכלכלית והחברתית בישראל, באזור ואף בעולם כולו. בעוד שלרוב זוהי עונה של חופש ושל בילוי משפחתי כשגרה, הרי שהשנה אנו

תרים אחר נקודת אחיזה חדשה. אנו מזכירים שוב, כי מה שאחד עושה משפיע על האחר - כולנו יחד בזה.

ואכן כך. בטוחני ששמעתם על "ילדים שלנו" - עמותת ההתנדבות וגיוס הכספים של מרכז שניידר. לעמותת הידידים גם

סניפים באירופה, והיא הולכת ומתרחבת למדינות נוספות. המטה בניו-יורק של MDI, ארגון גיוס הכספים שלנו בארה"ב, התרים והעביר לבית החולים מיליוני דולרים לצורך תמיכה במחקר

ובתוכניות, להעסקה מיוחדת של צוות ולשיפורים נוספים. שיתוף הפעולה בין "ילדים שלנו" ו-MDI הניב מימון לפרויקטים כמו

בניו בקרוב של הקפטיטריה למשפחות והדירות להורים. כיושבת הראש של שני הארגונים, אני יכולה לומר בביטחון כי אנו מחויבים

יחד למשימה, עכשיו ובעתיד. בואו הצטרפו אלינו - באופן אישי או בפייסבוק, ביחד, נעמוד בכל אתגר!

ובעניין אחר: אבי - בעל החזון, הנדבן והמייסד של מרכז שניידר, חגג בבריאיות את יום הולדתו ה-92 ב-24 ביולי. יום הולדת

שמח אירווניג שניידר! עד 120! תודה לך על מוסד נפלא כל כך!

בברכה חמה,

לין שניידר

20 שנה במנהרת הזמן

29.10.91, טקס הפתיחה הרשמי של מרכז שניידר. ארבע שנים לאחר טקס ההכרזה שנערך במשכן הנשיא בירושלים, מרכז שניידר הופך מחלום למציאות. בגזירת הסרט מתכבדת אורה הרצוג, אשת נשיא המדינה דאז ונשיאת המועצה הציבורית למען מרכז שניידר. מתרגשים לצידה אהוד אולמרט, שר הבריאות, נחום פסה, מנכ"ל הכללית, פרופ' יהודה דנון, המנהל הראשון של בית החולים, אירווינג שניידר, התורם והמייסד, ואורחים רבים נוספים. ותיקי שניידר, שראו כבר טקסים רבים, מספרים שהיה זה אירוע יפה ומרגש במיוחד. וכל השאר - היסטוריה...

מרכז שניידר לרפואת ילדים
רח' קפלין 14, פ"ת 49202
טל' 03-9253208 • פקס 03-9253901
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il
המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות

עורכת ומפיקה: ריבה שקד • מערכת: פרופ' שי אשכנזי,
רונית סינגר, אסתי בן חיים, נורית זוסמן, לאה וייסמן,
משכית שוחט, ד"ר לינה באסל, עידית מיטלמן, לינור נבו
מזכירת מערכת: ענבר מגן • צילום: פז בר ודבורה שניידר
כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג ועינות
מודעות: טלמדיה ביטאונים בע"מ, טל' 03-9610117

עיתון מרכז שניידר
לרפואת ילדים בישראל
גיליון מס' 31
ספטמבר 2011

פאזל

4 לב אדום

גם במונחים של מרכז שניידר, המבצע כמעט את כל ההשתלות בילדים בישראל, מדובר בצבר מקרים נדיר: ארבע השתלות לב בוצעו בתוך חודש אחד בבית החולים והעניקו תקווה חדשה לארבעה ילדים ולארבע משפחות

בשנת 2010 כולה התבצעו בארץ שתי השתלות לב והשתלת ריאה אחת בילדים. הנתון הזה רק מחדד את צבר המקרים הנדיר שהתרחש לאחרונה במרכז שניידר: במהלך חודש אחד בוצעו בו ארבע השתלות לב מצילות חיים, שתיים מהן משולבות לב-ריאה. בסיום החודש האינטנסיבי נרשם בשניידר שיא חדש: 12 השתלות בילדים, בכלל זה שמונה של כבד וכליה.

לב וריאות הושטלו בילד בן תשע, שסבל מינקותו ממחלת ריאות, ובילדה בת עשר חולת CF. השתלת לב בוצעה בילדה בת שמונה, שסבלה מאי ספיקת לב, ובנער בן 17 שסבל מקרדיומיופטיה (מחלת שריר הלב). את ארבעת הניתוחים ביצעו ד"ר מילטון סאוטה, מנהל מחלקת השתלת ריאות בבילינסון ובשניידר, ד"ר בני מדליון, מנהל יחידת השתלות לב וריאה בשניידר וברבין, ד"ר ג'ורג' פרנקל, מנהל יחידת ניתוחי חזה ולב בשניידר, וד"ר גבי אמיר, מנתח חזה ולב בכיר בשניידר, יחד עם ד"ר יעקב כץ, מנהל מחלקת הרדמה בשניידר והמרדמים ד"ר דימטרי קירילוב וד"ר איגור צומר. את המעקב אחר מושטלי הלב מבצעת ד"ר עינת

דיאנה בת השמונה לאחר ניתוח השתלת הלב

הכירורגים ד"ר אלנה דלוגי וד"ר מיכאל גורביץ, ד"ר דין עד-אל, מנהל המחלקה לכירורגיה פלסטית בשניידר ובבילינסון, והמרדמים ד"ר אלי שמחי, ד"ר קונסטנטין נקרוסוב, ד"ר מילה קצ'קו וד"ר אלכס טרבקין בליווי צמוד של מומחי האולטראסאונד ממחלקת הדמיה. המעקב אחר המושטלים מבוצע בשניידר על ידי ד"ר ריקי שפירא, מנהלת היחידה למעקב ממושך בילדים מושטלי כבד, ד"ר יעל מוזר, רופאה בכירה במכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד, וצוות המכון לנפרולוגיה בראשות ד"ר מרים דוידוביץ. כתמיד, כל ההשתלות תואמו על ידי מתאמת ההשתלות, האחות רחל ברגרין.

בירק, מנהלת מכון הלב בשניידר, והילדים שעברו השתלה משולבת מצויים גם במעקב אצל פרופ' מרדכי קרמר, מנהל מכון הריאות בבילינסון. חמש השתלות כליה, שתי השתלות כבד (אחת מהן חוזרת, לילד שהושטל לפני מספר שנים בחו"ל) והשתלה משולבת של כבד וכליה בוצעו במהלך אותו חודש בשמונה ילדים בני 8-17. את הניתוחים ביצעו פרופ' איתן מור, מנהל מחלקת השתלות במרכז שניידר, ד"ר רן שטיינברג, מנהל היחידה להשתלות איברים בילדים בשניידר, ד"ר אביתר נשר וד"ר יבגני סולומנוב, רופאים בכירים במחלקת השתלות בשניידר ובבילינסון,

סיפור עם אדרנלין

חשוב שהורים לילדים אלרגיים ואסתמטיים ידעו להשתמש במזרק אדרנלין להזרקה עצמית (אפיפן) במקרה של תגובה אנפילקטית, כמו שקרה ללירז בת העשר

ילדים רבים סובלים מאלרגיות, אבל ללירז בת העשר זה כמעט עלה בחייה. הוריה של לירז הבהילו אותה למרכז שניידר עם התקף אלרגיה קשה שגרם להפסקת נשימה. לירז עברה החייאה מהירה ומתן מוקדם של אדרנלין על ידי צוות היחידה לרפואה דחופה ומרדמים ד"ר איגור צומר. לאחר ייצובה הועברה להמשך טיפול ביחידה לטיפול נמרץ בראשות ד"ר טומי שינפלד. את המעקב אחריה ביצעה ד"ר יעל לוי, סגנית מנהל המכון לאימונולוגיה ואלרגיה בבית החולים. "הלקח החשוב ביותר ממקרה זה ומדומים לו", אומר ד"ר שינפלד, "הוא שהורים לילדים הסובלים מאלרגיה קשה ובמיוחד בשילוב עם אסתמה, ידעו להשתמש במזרק האוטומטי אפיפן, יכירו את הסימנים להתקף ולא יהססו להזריק לילד אדרנלין - זה יכול להציל חיים. במקרה של לירז, העובדה שהגיעה במהירות לשניידר הצילה את חייה".

לירז בת העשר ביחידה לטיפול נמרץ

הפקולטה למדע הבריאות

יום המדע הבינלאומי צוין על ידי המרכז החינוכי באירוע מיוחד בשיתוף עמותת "קו אור". אטריום בית החולים התחפש למזיאון מדע ליום אחד והפך למעין מעבדה קטנה, שבה חוו הילדים פעילויות שונות. הם הכינו משחת שיניים אישית, צפו בחידקים על צלחות פטרי וטיילו ב"מבוך חידקים" שהדגים את התרבות הבקטריות ואת חשיבות ההיגיינה. בחדרי הפעילות במחלקות הועברו בדרך חווייתית סדנאות סביב נושא הסטריליזציה, על ידי מדריכים מ"נוער שוחר מדע" בירושלים וצוות מורות המרכז החינוכי. כי ידע זה בריאות!

יותר קל ביחד

קבוצת הורים לפגים מאושפזים נפתחה בפגייה בהנחיית האחות יפעת קריצר ועו"ס ורדה שפילמן. הקבוצה נפגשת אחת לשבוע במטרה להעניק להורים כלים להתמודדות עם משבר האשפוז ועם קבלת התינוק החולה. **קבוצה למתנדבי המערך האונקולוגי** נפתחה בשיתוף פעולה של עמותת "ילדים שלנו" והשירות הסוציאלי, לצורך העצמת המתנדבים והעשרתם. בהנחיית מתמחות לעבודה סוציאלית נערכו עשרה מפגשים בנושא המשמעות האישית והחברתית של ההתנדבות, המפגש עם ילדים חולים ומשפחותיהם, תקווה מול יאוש ועוד.

סדנה להורים לילדים עם סוכרת מהמגזר הערבי התקיימה בהנחיית ד"ר אריאל טננבאום, הדיאבטי אללא חאג' יחיא, האחות גלית שיוביץ מנצורי ועו"ס פידא בד. במפגש הועלו היבטים שונים של הסוכרת וניהול המחלה, כשחלק מהתכנים מועברים בשפה הערבית.

קבוצת עובדות משניידר שילדו לאחרונה עברו סדנת התפתחות שפותחה על ידי שירות הפיזיותרפיה בהנהלת נילי ארבל עבור הורים צעירים, במטרה להעניק להם הדרכה חווייתית לגבי התפתחות התינוק. בעקבות הפיילוט המוצלח תשווק הסדנה בעתיד גם לקהל הרחב.

אמריקה איתנו

משלחת מבית החולים לילדים בסינסינטי בראשות מנהל בית החולים, מייקל פיישר, ביקרה במרכז שניידר במסגרת חיזוק שיתוף הפעולה בין המוסדות. האורחים פגשו את פרופ' פרס, ביקרו במכון הלב שם דנו ד"ר ראסל הירש עם ד"ר עינת בירק וצוות המכון בנושא שת"פ עתידי, נכנסו לחדר ניתוח וצפו בניתוח שביצע ד"ר מרק לווט מבית החולים בסינסינטי יחד עם צוות הכירורגיה של מרכז שניידר.

ד"ר פטריק והגזר

מפגש נוסף של "שעת סיפור" התקיים במעון אמונה בשערייה במסגרת תוכנית ההתנדבות של צוות שניידר למען הקהילה. הפעם היה המספר ד"ר פטריק שטפער, מנהל המעבדה לתפקודי ריאות במכון הריאות, שסיפר את "אליעזר והגזר" והמחזיז את הסיפור בלויית בובות מעץ. לקינוח הכינו הילדים סלט גזר, ואי אפשר היה לפסס את השמחה בעיניהם.

פיתום כואב פחות

צ'יקו, בובה בדמות כלב, ונאיה, בובה בדמות נערה, הגיעו למרכז שניידר וקיבלו חיים בעזרתה של דניאלה - פיתום טיפולי, המדברת מהבטן ומשליכה את הקול לבובה. דניאלה, המגיעה ממצפה רקפת שבגליל, הצטרפה השנה יחד עם בובותיה כדרמה-תרפסית לצוות המרכז החינוכי. "בעזרת הבובות נוצר דיאלוג המאפשר השתטות, צחוק והפגת כאב", היא אומרת, "הילדים שוכחים מהר מאוד שמדובר בבובה, פונים אליה ישירות ומשתפים אותה בקשיי האשפוז והפחדים מהטיפולים". הבובה עונה לילדים, וככה, פיתום כואב פחות...

סיכת הביטחון התגלתה במקרה

בצילום חזה שגרת שניידר בתינוק בן 11 חודשים במסגרת בירור מחלת חום ממושכת, הופתעו מומחי שניידר לגלות סיכת ביטחון פתוחה הנעוצה בדופן הוושט. התינוק הועבר בדחיפות למכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד בראשות פרופ' רענן שמיר, ובבדיקה אנדוסקופית שבוצעה על ידי ד"ר יורם רוזנברג, מ"מ מנהל המכון לגסטרואנטרולוגיה, נמצא כי הסיכה נעוצה בשליש העליון של הוושט וכי היא עלולה לגרום לדימום קשה ולסיבוכים נוספים. לאחר שהתינוק הורדם, נלכדה הסיכה ונשלפה בפעולה עדינה במיוחד שביצע ד"ר רוזנברג באמצעות מכשיר אופטי (גסטרוסקופ) המצויד בצבת זעירה. לתינוק שלום, והסיכה - היא עברה לאוסף הגופים הזרים שנשלפו מגופם של ילדים, אוסף שדי להעיק בו מבט כדי להבין מדוע חשוב כל כך להרחיק חפצים קטנים מפעוטות.

כי לשניידר תיכנס תורה

בית הכנסת הפועל במרכז שניידר משרת קהל רב, והתוכנית היא להקים בית כנסת גדול ומרווח יותר שיכיל בתוכו גם עזרת נשים. בינתיים, אירח אולם הכניסה של בית החולים טקס הכנסת ספר תורה שנתרם לבית הכנסת על ידי משפחת עמיצור. הטקס התקיים במעמד הרבנים יונה מצגר (הרב הראשי לישראל), אוריאל בוסו (מ"מ ראש עיריית פתח תקווה) ומנחם רוזנברג (רב הכללית). נציגי הנהלת בית החולים, משפחת עמיצור, אנשי צוות שניידר, מטופלים ובני משפחות. ספר התורה הוכנס ברוב פאר והדר כשמסביב תהלוכה של עשרות בחורי ישיבה שליוו אותו במצהלות וריקודים, כמיטב המסורת היהודית. הקהל נהנה מצלילי תזמורת ושירה של הזמר החסידי מנדי ג'רופי, ולסיום הוזמן לסעודת מצווה.

מחקר שנועד לאבחן את הבסיס הגנטי למחלת ה-CDA לקח את חוקרי שניידר למסע מרתק בזמן ובאגן הים התיכון, אל תקופת גלות בבל והאימפריה הרומית. פרופ' חנה תמרי וד"ר אחיה אמיר מצאו שלכל החולים יש אב קדמון משותף

ממרוקו. מטרת המחקר הייתה אפוא לבדוק את הבסיס הגנטי למחלתם של החולים בארץ. לצורך המחקר נאספו 11 חולים מרחבי הארץ, עשרה מהם ממוצא מרוקאי וחולה נוסף שמוצאו ממרוקו ומאלג'יר. באמצעות בדיקות מעבדה גנטיות נערך חיפוש אחר הפגם הגנטי המדויק של כל אחד מהחולים, בכל אחד מהעיתקים של הגן.

מוטציה בת 2,400 שנה

"גילינו כי עשרה חולים נושאים פגם זהה לחלוטין בכל עותק של הגן, וכי חולה נוסף נשא בגן אחד את אותה המוטציה ובעותק השני של הגן מוטציה אחרת", אומר ד"ר אחיה אמיר, "לאחר בדיקות גנטיות נוספות (Haplotype Analysis) מצאנו כי הדמיון הגנטי בין החולים הוא רב - לא רק הגן אלא גם סביבתו זהים בקרב החולים. הממצא, שהראה כי עשרה חולים ממוצא צפון אפריקאי חולקים את אותה מוטציה, העלה סברה כי כל החולים הם צאצאים של אב-קדמון משותף. על ידי שימוש בתוכנה סטטיסטית המיועדת לכך הערכנו כי גיל המוטציה, דהיינו התרחשות המוטציה לראשונה באב-הקדמון המשותף, הוא בערך 118 דורות. בהנחה שדור הוא כ-20 שנה, מדובר במוטציה שקרתה ככל הנראה לפני כ-2,400 שנה". מעניין לגלות כי ממצא מסקרן זה תואם את תנועות ההגירה היהודיות ההיסטוריות. על פי המסורת, יהודים הגיעו לראשונה למרוקו עם גלות בבל בשנת 586 לפנה"ס - לפני כ-2,600 שנה. על פי הערכות החוקרים המוטציה התרחשה כ-200 שנה מאוחר יותר, סביב 400 לפנה"ס - תקופת שלטון הפרסים בארץ, כמאה שנה לאחר הצהרת כורש, כ-50 שנה לאחר עזרא ונחמיה וכ-70 שנה לפני כיבוש הארץ על ידי אלכסנדר מוקדון.

ממצאים זהים באיטליה

אוכלוסיית היהודים במרוקו קיימה אורח חיים מסורתי, עם נישואים בתוך הקהילה, ולמעשה עלתה לארץ כגוש אחד במאה העשרים. פרופ' תמרי וד"ר אמיר סבורים כי המוטציה התרחשה כנראה לראשונה באזור המזרח התיכון, אולי בדרך למרוקו ואולי במרוקו עצמה, וכי עם התבססות האימפריה הרומית וחופש התנועה שנוצר במרחבי האימפריה נדדה המוטציה לאזור אירופה ואיטליה. "בעקבות המחקר שלנו פנו אלינו חוקרים איטלקים, שביקשו וקיבלו דגימות DNA של החולים שלנו. הם רצו לבדוק אם לחולים שלהם יש מוטציה דומה והאם גם הם צאצאים של אותו אב קדמון". השערותיהם של החוקרים האיטלקים התגלו כנכונות. "הימצאות אב קדמון אחד משותף לכל החולים שנבדקו בארץ ובאיטליה - שכולם נושאים מוטציה זהה ולכולם דמיון גנטי רב סביב אזור המוטציה - ייתכן שמרמזת על שורשים יהודיים אצל החולים האיטלקים", מסכם ד"ר אמיר את המחקר חובק העולם והזמן.

פרופ' חנה תמרי במעבדה

מסע עולמי - מהמעבדה בשניידר

אלן ברבי מבית החולים קפלן, פרופ' פרץ רזניצקי, ד"ר מיכאל בנט מבית החולים העמק וד"ר רונית מור-כהן.

כל החולים מצפון אפריקה

CDA II הוא תת-הסוג ה"שכיח" יחסית, עם שכיחות עולמית של 1 ל-100,000 לידות. אבחנת המחלה נעשתה עד לאחרונה על ידי בדיקת מח עצם תחת מיקרוסקופ אור או מיקרוסקופ אלקטרוני. בסוף שנת 2009 מצאה קבוצת מחקר מאיטליה את הגן הלקוי בתת-סוג זה. הגן - SEC23B - נמצא בכרומוזום 20 ואחראי לייצור חלבון, שביחד עם מספר חלבונים נוספים עוטף גופיפים תוך-תאיים קטנים על מנת לספק להם הגנה, הכוונה ותקשורת עם גופיפים תוך-תאיים אחרים. לכל אחד מאיתנו יש שני עותקים של כרומוזום 20, ומכאן שיש גם שני עותקים מכל גן; המחלה מתרחשת רק כאשר שני העותקים פגומים. מזה זמן רב ידוע כי כל החולים בארץ עם CDA II הם ממוצא צפון אפריקאי, ובעיקר

מחקר שנערך לאחרונה במרכז שניידר, העוסק במחלות גנטיות נדירות, הניב תוצאות מפתיעות ומעניינות.

מעבדתה של פרופ' חנה תמרי מהמכון להמטולוגיה עוסקת זה שנים בחקר מחלה הנקראת אנמיה דיסאריטרופויטית מולדת (CDA). למעשה, מדובר בקבוצת מחלות גנטיות נדירות הגורמות לייצור לקוי של כדוריות הדם האדומות במח העצם. המחלה מתבטאת במספר תופעות: אנמיה קלה, צהבת, הגדלה של איברי הבטן, יצירה מוגברת של אבני מרה, ולאורך זמן - אגירת ברזל בגוף וסיבוכים נלווים. עד כה נסב המחקר סביב תת-סוג I, כאשר המעבדה בשניידר היא זו שמצאה את הגן הלקוי בתת-סוג זה. לאחרונה, במסגרת עבודת מדעי היסוד שלו במעבדתה של פרופ' תמרי במרכז פלסנשטיין למחקר רפואי, החל ד"ר אחיה אמיר ממרכז שניידר, יחד עם ד"ר אורלי דגני וטניה קרסנוב, לחקור גם את התת-סוג השני - CDA II, במסגרת מחקר המתבצע בשיתוף עם פרופ'

תאונה שלא נגמרת

**ד"ר מעין שורר, מנהלת
מרפאת פוסט-טראומה במחלקה
לרפואה פסיכולוגית, בודקת
במחקר חדש את מאפייני
השילוב בין PTSD ופגיעת ראש
טראומתית קלה בקרב ילדים
שעברו תאונות דרכים**

כ-10% מהמעורבים בתאונות דרכים בישראל הם ילדים. תאונות הדרכים הן אחד מהגורמים המובילים להתפתחות הפרעת דחק פוסט-טראומתית (PTSD) בקרב ילדים ומתבגרים, כאשר בין 25% ל-50% מהילדים צפויים לפתח PTSD מייד לאחר שנפגעו בתאונות דרכים, ושיעורם נשאר גבוה גם כשנה לאחר התאונה ונע בין 20% ל-25%. בנוסף, כ-10% מהילדים שנפגעו בתאונות דרכים צפויים לפתח פוביה ספציפית הקשורה בתאונה. בצד העובדות הללו, תאונות דרכים

הן מבין שני הגורמים המובילים לפגיעות ראש טראומתיות (TBI) בקרב ילדים. מחקרים מהשנים האחרונות מעידים כי הפרעה פוסט-טראומתית יכולה להתקיים במקביל לסימפטומים של TBI קל. יתר על כן, קיימות עדויות אמפיריות לכך שפגיעת ראש טראומתית תורמת משמעותית להתפתחות ולהעצמה של מצב חרדתי, ומנגד, שמצב חרדה מוגבר עלול להשפיע לרעה על תהליך ההחלמה של סימפטומי פגיעת הראש. "ישנן סיבות להאמין כי הטיפול הפסיכולוגי בילדים הסובלים מ-PTSD ו-TBI קל יהיה מורכב במיוחד ונושא אופי שיקומי", אומרת ד"ר מעין שורר, מנהלת מרפאת פוסט-טראומה בשיינדר, "טיפול זה חייב לקחת בחשבון את המגבלות הקוגניטיביות (לדוגמה: קשיים בקשב ובריכוז, קשיים בתכנון וארגון, תובנה ושיפוט לקויים, קשיים בשפה ובזיכרון), את המגבלות ההתנהגותיות (לדוגמה: אימפולסיביות), את המגבלות הגופניות ואת הקשיים החברתיים והמשפחתיים הנלווים. כמו כן, טיפול זה מחייב התערבות מערכתית רחבה כגון התאמת המסגרת

החינוכית, וידע מיוחד לגבי השילוב בין טיפול תרופתי פסיכיאטרי ונוירולוגי". לאור מורכבות זו, עולה השאלה האם טיפולים שנמצאו כיעילים בהפחתת סימפטומים פוסט-טראומתיים יהיו יעילים גם כאשר הילד נפגע בראשו ומאובחן כסובל מ-TBI קל? במרפאת פוסט-טראומה, השייכת למחלקה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר, החל לאחרונה מחקר רחב היקף הבא לבחון שאלה זו. "כוונת המחקר ללמוד על המאפיינים הייחודיים, רגשיים ונוירו-פסיכולוגיים, של ילדים הסובלים משילוב של PTSD ופגיעת ראש טראומתית קלה בעקבות מעורבות בתאונות דרכים, ועל יעילות הטיפול הפסיכולוגי בילדים אלו", מציינת ד"ר שורר, "במחקר ישתתפו ילדים ומתבגרים שעברו תאונות דרכים, הם יטופלו במסגרת המרפאה ויעברו אבחון פסיכולוגי ונוירו-פסיכולוגי מקיף". המחקר נעשה ביוזמתם של פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, ופרופ' אלן אפטר, מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית, ובסיועה של הניורופסיכולוגית ד"ר תמי פלג.

להגדיל סיכוי לגדול

**מחקר חדש נועד לבדוק את יעילותו של
תוסף מזון ייחודי להאצת גדילת ילדים,
שפותח על ידי מומחי שניידר**

במסגרת מחקר חדש לטיפול בהאצת גדילה, הנערך במרכז שניידר, פותח בבית החולים תוסף תזונה ייחודי הצפוי להאיץ גדילת ילדים. המחקר נערך במכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת יחד עם המכון לגסטראנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד, ומשתתפים בו ילדים בני 3-8 שגובהם ומשקלם מתחת לאחוזון 10. תוסף התזונה החדש פותח על ידי צוות מומחים משניידר ומכיל תמהיל של קלוריות, ויטמינים ומינרלים הדרושים לגדילת ילדים. במסגרת המחקר, המאפשר על ידי ועדת הלסינקי של בית החולים, יטופלו הילדים במשך שישה חודשים בתוסף התזונה החדש או בפלצבו, כאשר לאחר מכן יטופלו כל המשתתפים במשך שישה חודשים נוספים בתוסף החדש, במטרה לבדוק האם באמצעותו ניתן להאיץ את תהליך הגדילה של ילדים נמוכים וריזנים ובתוך כך לשפר משמעותית את איכות חייהם.

כמה עובדות על גדילת ילדים

- הערכת גדילתו של ילד נעשית על ידי מדידת גובה, משקל והיקף ראש.
- קיימות חשיבות במעקב אחרי מדדים אלו, שכן סטייה מדפוס הגדילה הנורמלית יכולה להעיד על בעיה באחת ממערכות הגוף השונות.
- מעקב תקופתי מאפשר לדעת את מיקומו של הילד באחוזוני הגדילה ביחס לבני גילו, את קצב הגדילה ואת דפוס הגדילה.
- הגובה הסופי של הילד תלוי בפוטנציאל הגנטי שלו אך גם במשתנים נוספים כמו גיל הפעת תהליך ההתבגרות, מהירות ההתבגרות, המצב התזונתי והבריאותי של הילד, פעילותו הפיזית ועוד.

תודה לכן!

בשנת ה-20 לייסודו נפרד מרכז שניידר מדמויות מובילות, שהיוו עמודי תווך בהובלת מערך הסיעוד לאורך שנים רבות, ובראשן מנהלת הסיעוד רות הלוי

רות הלוי

רות הלוי, חברת הנהלה ומנהלת הסיעוד בשניידר בשנים 2003-2011, הייתה זו שהקימה ופתחה את היחידה לטיפול נמרץ לב בבית החולים בדצמבר 1994, ובמשך שלוש שנים כיהנה כאחות אחראית של היחידה. בינואר 1998 עברה להנהלה הראשית, שם ניהלה את המחלקה להנחיות מקצועיות בסיעוד, וביוני 2003 שבה לשניידר לתפקיד מנהלת הסיעוד, שבמסגרתו ניהלה סקטור בן כ-500 עובדים. בשמונה השנים האחרונות יזמה רותי והובילה פרויקטים ומהלכים משמעותיים ביניהם מסלול העתודה הניהולית אופ"ק, קורס פדיאטרי לסיעוד בכללית, הרחבת ייצוג אחיות שניידר בכנסים מקצועיים בעולם, פיתוח תוכניות התערבות של הסיעוד, ייזום פרוטוקולים חדשים בתחום הבטחת איכות וניהול סיכונים, בניית מערך הסדציה ומניעת כאב, ולאחרונה הובילה את תהליך האקרדיטציה במרכז שניידר, וכל זאת תוך דאגה לילד ולמשפחה והחדרת גאווה מקצועית באחיות בית החולים. טקס הפרידה מרות הלוי - שעיצבה את

דמותו של מערך הסיעוד, הנהיגה אותו והיוותה עמוד תווך מרכזי בהנהלת מרכז שניידר - יתקיים במסגרת ערב הוקרה למערך הסיעוד בשניידר, שייערך ב-13 בספטמבר 2011 באודיטוריום המחקר ע"ש פלסנשטיין. הנהלת בית החולים וכל משפחת עובדי מרכז שניידר מודים לרותי על עשייתה המסורה ועל תרומתה הרבה לבית החולים, ומאחלים לה הצלחה בהמשך הדרך.

נורית זוסמן, סגניתה של רותי, מסיימת גם היא בימים אלו פרק משמעותי בקריירה - 16 שנות עבודה במערך הסיעוד בשניידר - לטובת תפקיד חדש בהנהלה הראשית כמנהלת המחלקה לתכנון ומדיניות בסיעוד. בשש השנים האחרונות כיהנה נורית כסגנית מנהלת הסיעוד וכמובילת העתודה הניהולית במסלול האופ"ק, ובמקביל מילאה מגוון תפקידים כגון חברת ועדת החיאה, יו"ר ועדת נגישות והמשכיות הטיפול באקרדיטציה, מקימת

סקר גלוייה, חברת הוועדה להגנת הילד בבית החולים, חברת מערכת "פאזל" ועוד.
רמה זילבר, רכזת תחום פיתוח מקצועי ומחקר, יוצאת לשנת חל"ת. זה הזמן להודות לה על ארבע שנים של פיתוח והטמעה של תוכניות הכשרה לאחיות, אוריינטציה לאחיות חדשות, קורס הנחיית קבוצות למדריכות קליניות, קידום המחקר ועוד.

20 שנות איכות שניידר ב-100 שנות איכות כללית

כ-80 מאנשי מרכז שניידר נכחו בכנס הכללית "מאה שנות איכות" והעניקו לבית החולים ייצוג מכובד באמצעות ביתן שהציג נקודות ציון מעשרים שנות שניידר ומיצג מרשים של המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת בנושא פרויקט הלב לב המלאכותי, עבודת איכות בנושא "מניעה וטיפול בפצעי לחץ בילדים" ושני פוסטרים שהמחישו חדשנות ויצירתיות. פוסטר אחד הציג את תחום הנירוכירורגיה - פרויקט שמקודם על ידי מרכזת התחום, רוחי גודינגר, ועוסק בעיוותי גולגולת אצל ילדים בהקשר למנחם השכבתם מרגע לידתם. הפוסטר השני עסק בעבודת איכות בילדים אונקולוגיים המגיעים עם חום ונויטרופניה, שעיקרה קיצור משך הזמן לתחילת הטיפול התרופתי. בכנס המרשים נכחו כ-2,500 מנהלים ועובדים מכל יחידות הכללית.

עברנו עוד שלב בדרך להסמכה

בסוף חודש מאי ביקר בשניידר צוות ה-JCI בפעם השנייה, לקראת מבחן ההסמכה שיתקיים בשנת 2012. מטרת הביקור הייתה למפות את המצב הקיים ולבדוק את התקדמות בית החולים ביישום והטמעה של הסטנדרטים הבינלאומיים, העוסקים באיכות ובבטיחות המטופל. בראש הצוות עמדה אחות, שיחד עם רופא ומהנדסת בדקו במשך ארבעה ימים את רוב היחידות ואת כל אתרי התפעול של בית החולים, וכן את מרכז שניידר בקהילה בחולון. הבוודקים התרשמו מאוד מההתקדמות של היחידות השונות ומשיתוף הפעולה של העובדים, וצינו כי ניכר שבית החולים התכונן והשקיע רבות בהטמעת הסטנדרטים הנדרשים.

סגנית חדשה בהנהלת בית החולים

ד"ר אסף טוקר פרש מתפקיד סגן מנהל בית החולים - מחליפה אותו בתפקיד ד"ר אפרת ברון-הרלב

במרכז שניידר, תפקיד שהיא מבצעת מאז שנת 2004. ד"ר ברון-הרלב היא מומחית ברפואת ילדים ובטיפול נמרץ ילדים, שאת התמחותה ביצעה ביחידה לטיפול נמרץ במרכז שניידר. היא בעלת תואר דוקטור לרפואה מאוניברסיטת בן גוריון, תואר שני במינהל ציבורי מבית הספר לממשל באוניברסיטת הרווארד בקיימברידג', מסצ'וסטס, ומועמדת לקבלת תואר שני בבריאות הציבור וניהול מערכות בריאות מאוניברסיטת בר אילן. בנוסף, היא עמדה בראשות הוועדה לילד בסיכון בשניידר במשך כשנתיים. ד"ר אפרת ברון-הרלב נשואה+4 ומתגוררת בכפר טרומן. פרופ' פרס בירך אותה על הצטרפותה להנהלת בית החולים, ואמר כי "הנהלת מרכז שניידר ואני בטוחים כי ניסיונה הרב והיכרותה עם בית החולים, בצד אישיותה וכישוריה, יתרמו להצלחתה בתפקיד החדש".

שניים בהנהלת מרכז שניידר: ד"ר אסף טוקר סיים בסוף חודש יולי את עבודתו כסגן מנהל בית החולים ואת מקומו בתפקיד תופסת ד"ר אפרת ברון-הרלב. ד"ר אסף טוקר מסיים כהונה של כשנתיים בתפקיד סגן מנהל בית החולים, לאחר שבתפקידו הקודם היה עוזר למנהל המרכז הרפואי הדסה עין כרם. הוא פורש מתפקידו הנוכחי בשניידר לטובת אתגר חדש ביבשת אפריקה. "אנו מודים לד"ר טוקר על עבודתו המאומצת ורבת השעות, המקצועית והיצירתית, על קידום פרויקטים מוצלחים ועל שיתוף הפעולה שלו עם כל גורם בבית החולים - ומאחלים לו הצלחה רבה בהמשך דרכו", אמר מנהל בית החולים, פרופ' יוסף פרס. ד"ר אפרת ברון-הרלב שימשה בתפקידה האחרון כעוזרת למנהל המרכז הרפואי רבין, בנוסף להיותה רופאה בכירה ביחידה לטיפול נמרץ

מנהלת סיעוד חדשה בשניידר: נורית ברוך נכנסה לתפקידה

מאונברסיטת תל אביב, נשואה לרונן, אם לתמיר ומור ומתגוררת בפתח תקוה. בתפקידה החדש תנהל נורית ברוך את מערך הסיעוד של בית החולים המונה כ-500 אחים, אחיות, סניטרים וכוח עזר. "אנו מברכים על הצטרפותה של נורית ברוך לצוות הנהלת בית החולים", אמר מנהל מרכז שניידר, פרופ' יוסף פרס, "אני בטוח כי בעזרת אישיותה, ניסיונה וכישוריה ימשיך הסיעוד בשניידר להוביל את הסיעוד הפדיאטרי בישראל".

ב-1.8.11 נכנסה נורית ברוך לתפקידה החדש כמנהלת הסיעוד במרכז שניידר. נורית ברוך שימשה מאז שנת 2000 כמנהלת תחום הקרדיולוגיה וכאחות אחראית בילינסון, ובנוסף כיהנה כיו"ר העמותה לקידום הסיעוד הקרדיאלי וטיפול נמרץ בישראל במשך ארבע שנים וכן כחברה במועצה הלאומית למניעה וטיפול במחלות לב. היא בעלת תואר ראשון במדעי ההתנהגות מאוניברסיטת בר אילן ותואר שני בסיעוד

מחשיכים לעשות עניין!

השפעת סמים על תפקוד המוח - 12
ההרצאה הקרובה בסדרת הרצאות ההעשרה "עושים עניין" לעובדי שניידר. האם ניתן להגדיר התמכרות כמחלה? היכן פועלים סמים במוח? מהו מנגנון ההפעלה של הקוקאין, ומהי התרופה הניסיונית החדשה שמסייעת לגמילה ממנו? הרצאתו המרתקת של חוקר המוח **ד"ר רביד דורון** תעסוק בהתמכרות לסמים מהפן הפסיכולוגי והביולוגי ותציג מחקרים חדשים והתפתחויות עדכניות בתחום. **יום ג' 20.9.11**, בניין פלסנשטיין. 14:45 - קפה ומאפה, 15:00 עד 16:30 - הרצאה. כולם מוזמנים!

שאו ברכה

ד"ר מירב מור מונתה לאחראית מניעת זיהומים בשניידר (ראו גם כתבה בעמ' 13-12).

ד"ר שפרה אש מונתה למנהלת היחידה לאשפוז יום במחלקה האונקולוגית.

המתנדבים שלנו ב"ילדים שלנו"

מימין: פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, חסידה אייזנר, אחת המתנדבות המצטינות, ואלי דפס, מנכ"ל הכללית

כ-5,000 מתנדבים פועלים בכללית - לא פחות מ-500 מהם במסגרת מרכז שניידר. לשיעור ההתנדבות הגבוה בבית החולים אחראית עמותת "ילדים שלנו", זרוע גיוס המשאבים וארגון הידידים של מרכז שניידר. המתנדבים, מטבעם, עושים זאת שלא על מנת לקבל פרס - אבל פעם בשנה, בטקס מצוינות מיוחד, בוחרת הכללית להוקיר את העשייה הנפלאה שלהם.

28 מתנדבות ומתנדבים נבחרו השנה כמתנדבים מצטיינים בכללית, שתיים מהם ממרכז שניידר. חסידה אייזנר, תושבת רמת גן, קיבלה את מגן מנכ"ל הכללית על התנדבות של כ-12 שנים בפגיית שניידר בהתמדה ובנתינה מאירת פנים. חסידה מסייעת להקל על חיי היום-יום של ההורים הצעירים בפגייה ומעניקה להם יחס אישי וחם. הנכונות לעזור, הסובלנות, האנושיות ומאור הפנים שלה מהווים דוגמה וסמל לעשייה ללא גבולות. מרתה קוטון, תושבת פתח תקוה, קיבלה תעודת הוקרה על 12 שנות התנדבותה במכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת. מרתה, אחות במקצועה, מסייעת הן לצוות הסיעודי בהכנת הילדים המטופלים והן למשפחות וילדים עצמם, שעבורם היא מהווה מקור תמיכה ועידוד. היא מזהה מצבי מצוקה אצל ילדים המצויים בחדרה לפני הבדיקות, מרגיעה ומעודדת את ההורים. טקס ההוקרה

בן רון, המנהלת האדמיניסטרטיבית בשניידר. ולא נותר אלא להוסיף למתנדבים המסורים שלנו: יישר כוח!

למתנדבים המצטיינים התקיים במעמד אלי דפס, מנכ"ל הכללית, פרופ' יוסף פרס, מנהל בית החולים, לאה וייסמן, מנהלת משאבי אנוש, ותמי

שיא החופש

סוף יולי, שיא החופש הגדול, וילדי העובדים חוגגים שוב הפינג קיץ מלהיב עם אטרקציות כמו קיר טיפוס, בימת בידור, מופע קסמים, סדנאות יצירה, מתקנים מתנפחים ועוד. והנה כבר ספטמבר... ושתיהן לכולם שנת לימודים פוריה ומהנה.

פרישה נעימה

בחודש מארס נפרדנו מ-37 עובדים שפרשו לגימלאות. את הפורשים בירכו חברי הנהלת בית החולים ונציגים מוועדי העובדים, הרופאים והגמלאים. לכל פורש הוענק שי - מגן זכוכית הנושא את שמו וזר פרחים, והאירוע לווה מוסיקלית על ידי צמד נגני מפוחית פה. תודה לגמלאים החדשים על תרומתם רבת השנים, ודרך צלחה בהמשך!

העשרה למזכירות

"עדכונים בעולם הרפואה", קורס העשרה נוסף למזכירות הרפואיות של בית החולים, הסתיים בהצלחה. הקורס נערך זו השנה השנייה כשמרבית תכניו מועברים על ידי מרצים מתוך בית החולים, שהתנדבו להעשיר את המזכירות בידע רפואי ומקצועי. לא רק הרצאות ומצגות היו שם: על הקשר בין ריפוי גוף ונפש, למשל, למדו המזכירות דרך שיעור במחול מזרחי.

המלחמה בזיהומים: לא מרימים ידיים

- איך מונעים מזיהומים חיצוניים להיכנס לתוך בית החולים? • כיצד נלחמים בחיידק עמיד שתוקף ילד? • מהם ילדים מדוכאי חיסון ומהו הטיפול המתאים להם? • התחום המרתק של המחלות הזיהומיות מעלה בכל פעם שאלות חדשות ומאתגרות • ביחידה למחלות זיהומיות בילדים יש תשובות לרבות מהן, והעיקר – לרגע לא מפסיקים לחפש

הטמעה בלתי פוסקת

צוות היחידה מצוי תמיד בחזית הטיפול. פרופ' שליט: "כל יום אנו מקבלים מבית מרקחת שניידר רשימה של כל המאושפזים המקבלים אנטיביוטיקה מיוחדת ותרופות מיוחדות נגד וירוסים או פטריות – ומבצעים ניטור של כל הילדים הללו. אנו רואים אותם מדי יום ושוקלים לפי האבחנה האם לשנות טיפול כדי למנוע תופעות לוואי לא רצויות. המוטו שלנו הוא להיות צמודים לחולה בשותפות מלאה עם הרופא המטפל. יש לנו ממשקים כמעט עם כל רופאי בית החולים, ובנוסף אנו נקראים לבדוק ילדים שהגיעו עם חשד לזיהומים מבתי חולים אחרים". ובשניידר, כמו בשניידר – תמיד מדובר במקרים היותר מסובכים. "למשל, ילד עם בעיה אנדוקרינית – ציסטה במוח, שהגיע מבית חולים בדרום מחוסר הכרה ומפרס. הסתבר שהציסטה מזוהמת. או תינוק עם מחלה גנטית, שבגללה הוא מחוסר מערכת חיסון ועלול לחלות בזיהומים מסכני חיים כבר סמוך ללידתו. זו התמודדות כפולה: לטפל בילד עם זיהום חמור ובמקביל למנוע את התפשטות הזיהום אצלנו".

ד"ר מירב מור, שנכנסה לאחרונה לתפקידה כאחראית מניעת זיהומים, מספרת על ההתמודדות מול הדבקה מבחון. "הניסיון לימד אותנו, שאל ילדים המגיעים מבתי חולים אחרים צריך להתייחס כאל נשאי חיידקים עמידים כבר עם הגעתם. כל ילד כזה עובר אוטומטית סקירה לנשאות למספר סוגי חיידקים עמידים העשויים לשכון במערכת העיכול, בחלל האף או על פני העור. אנו סוקרים ארבעה סוגי חיידקים עמידים מעין אלה כדי למנוע את התפשטותם בשניידר". מוסיפה אסתי קזימירסקי, אחות מניעת זיהומים: "אנו מבודדים את הילדים הללו ונוקטים בכל אמצעי הזהירות, ולמרות זאת אין מאה אחוז הרמטיות. מניעת זיהומים היא בעיקר הטמעה בלתי פוסקת של נהלים שהצוות המטפל צריך לסגל לעצמו, כמו רחיצת ידיים נכונה ושימוש באביזרי מיגון ובידוד".

"היעד אינו מטרה נייחת"

זיהומים השכיחים ביותר הם הוויראליים, כשחלקם, כמו רטת-וירוס ו-RSV, אינם יוצרים בעיות קריטיות ברוב הילדים המאושפזים. פרופ' שליט: "בכל יחידה הסיפור שונה. ביחידה להשתלת מח עצם, למשל, עולה החלק היחסי של זיהומי נגיפים ופטריות מסכני חיים. מחלקת ילדים א' מובילה את המחקר בתחום החיסונים בילדים, במחלקת ילדים ב' אנו פוגשים זיהומים קשים ביותר של ילדים ללא מערכת חיסון; בילדים ג' – זיהומים לא שגרתיים בילדים מושלתי כבד, שבכל פעם מלמדים אותנו פרק חדש במחלות זיהומיות. זהו תחום מרתק המשתנה כל הזמן, מתגלים מחוללים חדשים כדוגמת נגיף שפעת החזירים, תרופות חדשות נכנסות לשימוש, קיימים חיסונים ואמצעי אבחון וטיפול חדישים. היעד אינו מטרה נייחת, ואנו מנסים להתקדם ולתת טיפול אופטימלי תוך מענה

"אנטיביוטיקה רחבת טווח תחלס חיידקים

טובים של הגוף, ושימוש מופרז יגרום להיווצרות חיידקים עמידים יותר ויותר. מחפשים שביל זהב של שימוש מושכל"

"אין מאה אחוז הרמטיות. מניעת זיהומים היא בעיקר הטמעת נהלים שהצוות המטפל צריך לסגל לעצמו, כמו רחיצת ידיים נכונה ושימוש באביזרי מיגון ובידוד"

היא סייפית, היא מתישה, היא דורשת תחכום והעזה, וכמו בכל מלחמה יש בה ניצחונות הרואיים בצד אבדות. הכירו את המלחמה בזיהומים – האתגר המערכתי הגדול ביותר של המוסד הנקרא בית חולים. "זיהומים הם מצב נתון בכל בית חולים באשר הוא", קובע פרופ' איתמר שליט, מנהל היחידה למחלות זיהומיות בילדים, "עם זאת, שניידר הוא בית חולים שלישוני יחיד בארץ שלא מוכן לקבל את המונח 'חיידקי בית'. אנו לא מוותרים ונוקטים בכל האמצעים – הדרכה, בידוד, השגחה מהודקת, רחיצת ידיים, ביגוד מתאים, מיגון בזמן מגע עם חולים, אנשי צוות ייעודיים ועוד. אנו עושים כל מה שניתן למנוע הכנסת חיידקים עמידים לשניידר, ונלחמים למנוע העברה בתוך בית החולים. כבית חולים שלישוני, המנקז מקרים מורכבים מאשפוז בארץ ובחו"ל, אנו בסיכון מתמיד לכניסת זיהומים שמקורם בבתי חולים אחרים. זהו מאבק שדורש נשימה ארוכה".

ביחידה מתמודדים מול שני גורמי סיכון מרכזיים: חיידקים עמידים, היכולים לפגוע גם בבעלי מערכת חיסון תקינה, ומטופלים מדוכאי חיסון החשופים לפגיעת מחוללים שונים – חיידקים, נגיפים ופטריות פולשניות. "בכל חלל סגור שמרוכזים בו ילדים חולים יכולה להיווצר העברה צולבת של זיהומים", מסביר פרופ' שליט, המנהל את היחידה מזה כעשר שנים. לצדו בצוות היחידה ד"ר איציק לוי, מנהל השירות הקליני, ד"ר מירב מור, רופאה אחראית על מניעת זיהומים, ואסתי קזימירסקי, אחות אחראית מניעת זיהומים, אשר בימים אלו מעבירה את השרביט לאחות בינה רובינשטיין. במתן השירות הניתן ליחידות בית החולים מסייעים להם ד"ר גילת לבני, סגנית מנהל מחלקת ילדים א' ומומחית למחלות זיהומיות, וד"ר שי חיימי ממחלקת אשפוז יום והמרפאה למחלות זיהומיות. גם פרופ' שי אשכנזי, מנהל מחלקת ילדים א', ופרופ' יעקב אמיר, מנהל מחלקת ילדים ג' – שניהם מומחים למחלות זיהומיות, לוקחים חלק פעיל בעשייה.

תחום של 7 קומות

צוות היחידה מעניק יעוץ יום-יומי לרופאי שניידר לגבי חולים עם זיהומים. "התחום שלנו משתרע על שבע קומות וכולל את כל מחלקות ויחידות בית החולים", אומר ד"ר איציק לוי. לפני הכול, הוא מדגיש, זהו אתגר אבחנתי. "תינוק קטן מגיע עם חום, מוריד לחץ דם, מפרס. לא תמיד הסימפטומים ברורים. תפקידנו לסייע באבחון מחולל המחלה, עם כל הידע והניסיון שלנו ועם עזרה של המעבדה המיקרוביולוגית ואמצעים לאבחון מולקולרי וגנטי של נוכחות חיידקים". השלב הבא הוא האתגר הטיפולי, תוך שימוש מושכל באנטיביוטיקה. "יש פיתוי גדול להיות 'חברת ביטוח' שמכסה מאה אחוז בעזרת אנטיביוטיקה רחבת טווח – אבל לא זו הדרך. שימוש מושכל משמעו מה נכון ומדויק לתת, מה מכסה, איזה מינון אינו מופרז ועלול לגרום לתופעות לוואי. אנטיביוטיקה רחבת טווח תחלס חיידקים טובים של הגוף, ושימוש מוגזם רק גורם להיווצרות חיידקים עמידים יותר ויותר. מחפשים תמיד את שביל הזהב".

חלק מהחיידקים המזהמים הם בעלי עמידויות לסוגים רבים של אנטיביוטיקה. "זו מלחמה שרק הולכת ונעשית קשה עם הזמן. חלק גדול מהילדים המאושפזים הם ילדים מדוכאי חיסון. פגים, למשל, מערכת החיסון שלהם נפגעת גם בשל הפגות וגם בגלל שצינורות ההזנה וההנשמה המלאכותיים עוקפים את מנגנון ההגנה הטבעי של הגוף וחושפים אותו לזיהום חיצוני". הפגייה, המערך ההמטו-אונקולוגי ויחידות הטיפול הנמרץ הם בין ה"לקוחות" המובילים של היחידה למחלות זיהומיות. "קחו ילד בריא מבחינה חיסונית, שעובר ניתוח מוח", ממשיך ד"ר לוי, "עצם הימצאותו בטיפול נמרץ יוצרת חשיפה לזיהומים. ילדים שמקבלים כימותרפיה סובלים מפגיעה במנגנון החיסון וחשופים לזיהומים שעלולים להיות קטלניים עבורם. השתלת מח עצם מבטלת את מערכת החיסון הטבעית לזמן ממושך. כל אלה הם ילדים בסיכון מוגבר".

ד"ר מירב מור, פרופ' איתמר שליט וד"ר איציק לוי. בחזית המלחמה בזיהומים

"כבית חולים שלישוני, המנקז מקרים מורכבים מאשפוז בארץ ובחו"ל, אנו בסיכון מתמיד לכניסת זיהומים שמקורם בבתי חולים אחרים. זהו מאבק שדורש נשימה ארוכה"

"בשלב מסוים התקבלה החלטה של הכול או לא כלום – ללכת להשתלת כבד חוזרת תוך זיהום קשה של פטרייה פולשנית. בזכות שת"פ רב מערכתי, זה הצליח"

שהפתרון החשוב ביותר הוא למנוע בכל מחיר את התפשטות החיידק". אנו מבקשים מפרופ' שליט ומד"ר לוי לסיים בתיאור מקרה מיוחד מתחום המלחמה בזיהומים. "לפני כשנתיים", הם משחזרים, "הוזעקנו לראות מושתלת כבד כבת שש שמספר ימים לאחר ההשתלה פיתחה זיהום פטרייתי קשה ונדיר - אספרגילוס בחלל הבטן. טיפלנו בה בתרופה אנטי פטרייתית חדשה יחסית, והזיהום חלף, אולם אחרי כמה ימים שוב פיתחה זיהום בבטן ואושפזה במצב קשה בטיפול נמרץ. זיהוי מולקולרי גילה שזו פטרייה מסובכת וקטלנית בשם ריזופוס. ניסינו לשלב כמה תרופות אך הילדה המשיכה לפתח נגעים בכבד, בטחול וגם בחלל שעוטף את הלב. בשלב מסוים התקבלה החלטה קשה - לזרוע את הכבד הנגוע בזיהום ולבצע השתלת כבד חוזרת תוך כדי זיהום כללי קשה של פטרייה פולשנית, כמעט כנגד כל הסיכויים. צוות ההשתלות בראשות פרופ' איתן מור וד"ר רן שטיינברג עשה עבודה מעולה, חלק מרכזי בניתוח היה ניקוי של האזורים המזוהמים תוך החלפת כבד וניקוז של הזיהום, והילדה החלימה. מה שהציל את חייה הוא שיתוף פעולה רב מערכתי ורב תחומי שבו עבדנו יחד עם אנשי טיפול נמרץ, כירורגים, מומחים לרפואת כבד, אנשי רנטגן ואנשי מעבדה. זו המהות של שניידר - היכולת למקסם יכולות להצלחה משותפת. אנו גאים ביכולת להתגבר על אתגרים מורכבים, ואת זה אפשר לעשות רק כשמשלבים כוחות".

לאתגרים משתנים".

גם אם מדובר בהתמחות אחודה למבוגרים וילדים, הרי שבמחלות זיהומיות ילדים טמון אתגר שונה לעומת תחום המחלות הזיהומיות במבוגרים. "ראשית, תינוק לא מדבר", אומר ד"ר לוי, "פליטה קטנה של מזון, הפסקת נשימה קטנה, יכולים להצביע על זיהום. מעבר לכך יש דברים ייחודיים, למשל, תינוק שנולד ללא מערכת חיסון. לא תמיד יש מספיק ידע בספרות על המחלה או המצב בילדים, לא תמיד התרופות המאפשרות ניתנות לשימוש בילדים - כל זה 'מאלץ' אותנו לנסות פריצות דרך חדשות". פרופ' שליט מכנה זאת "לעשות ג'אגלינג" בשילובים בין תרופות. "אנו מנסים לאלתר ולמצוא פתרונות למחלות שבכל פעם מאתגרות אותנו מחדש. אין חודש שבו לא מופיע חולה עם חיידק עמיד לאנטיביוטיקה".

צוות היחידה היה חלוץ בהכנסה לשימוש של תרופה חדשה נגד פטריות, ביישום טכנולוגיית שימוש באנטיביוטיקה מושהית או באלכוהול מקומי כטיפול בזיהומי צנתרים ורידיים ובמתן פתרונות לעוד בעיות מורכבות, חלקן נדירות, שאין להם מענה בספרות המקצועית. "עולם הידע בילדים לוקה בחסר מול עולם המבוגרים, ולכן הניסיון שאנו צוברים כאן לא יסולא מפז. אנו מקיימים פעילות מחקרית ואקדמית, כולל הוראה והדרכה, ומשתפים פעולה עם מרכזים בארץ ובעולם". בימים אלה מתקיים ביחידה מחקר רב-מרכזי חלוצי בארץ לגילוי מאפייני זיהומים בילדים חולי סרטן. "יש כאן מסה קריטית: 40% מהילדים האונקולוגיים בארץ מאושפדים בשניידר", מדגיש פרופ' שליט, "זו חובה מוסרית ומקצועית שלנו לנצל את כל הפעילות הזו". ד"ר לוי מספר על מחקר שבו אסף הצוות נתונים לגבי זיהומים בפצע ניתוח בילדים אחרי ניתוחי זהה: "הלכנו אחורה חמש שנים ובחנו 1,400 ילדים מנותחי לב, בדקנו את הנתונים ואת האחוזים, וראינו שאנחנו תורמים בכך תרומה משמעותית לספרות".

שיתוף פעולה רב-תחומי

בעיה עולמית לא פשוטה היא הפיתוח המועט של אנטיביוטיקות חדשות, לעומת הקצב המבהיל שבו חיידקים מפתחים עמידות. "יותר כלכלי לפתח תרופות שלא ירדו מהר מהמדף ושנאשים יצרכו למשך שנים, כמו תרופה להורדת כולסטרול או למחלות מפרקים, מאשר לפתח אנטיביוטיקה מיוחדת, לשימוש קצר ולמספר מועט של חולים, שיעילותה תפוג במהירות. התוצאה היא שאין לנו מספיק תכשירים חדשים שיתנו מענה לחיידקים רבי עמידות. מכאן נובע

פרופ' פיליפ: עורך ראשי של ספר הסוכרת העולמי

פרופ' משה פיליפ, מנהל המכון לאנדוקריןולוגיה וסוכרת והמרכז הארצי לסוכרת נעורים במרכז שניידר, עמד בראש צוות עורכים בינלאומי שידע YEARBOOK ATTD YEARBOOK IN ADVANCED TECHNOLOGIES AND TREATMENT FOR DIABETES. הספר הראשון ראה אור בפברואר 2010 וסיכם את המאמרים שפורסמו מיולי 2008 ועד יוני 2009, ואילו והספר השני יצא בפברואר 2011 ובו סיכם מאמרים שפורסמו מיולי 2009 ועד יוני 2010. פרקי הספר מקיפים את כל הנושאים החשובים הדנים בסוכרת ובטיפול בה: משאבות אינסולין, אינסולינים שונים, מכשירים למדידת סוכר בדם וחיישנים לבדיקה רציפה של סוכר, טלרפואה בטיפול באינסולין, ספורט וטיפול בסוכרת, "סגירת הלולאה" (החיבור בין משאבת האינסולין לחיישן הסוכר, ובכך יצירת בלב מלאכותי) ועוד. הספרים מהווים כלי עזר חשוב לכלל אנשי המקצוע בתחום, ביניהם מפתחי טכנולוגיות חדשות לטיפול בסוכרת, רופאים כלליים ורופאי משפחה. עריכת הספרים והפקתם נעשתה על ידי פרופ' פיליפ יחד עם פרופ' טאדיי בטלינו מסלובניה וצוות של עורכי משנה מהארץ ומהעולם, הנמנים עם השורה הראשונה של אנשי המקצוע בתחום הסוכרת. הספרים חולקו למשתתפי כנסי ה-ATTD הבינלאומיים, הנערכים אחת לשנה ומאורגנים על ידי פרופ' פיליפ ופרופ' בטלינו.

הכי טובים שיש!

ברכות לרופאי שניידר שזכו לאחרונה במספר פרסים מטעם החוג לרפואת ילדים בפקולטה לרפואה של אוניברסיטת תל אביב.

ד"ר גילת לבני, סגנית מנהל מחלקת ילדים א' בשניידר, זכתה בפרס על מאמר רפואי מצטיין. מאמרה הוא פרי מחקר קליני פרוספקטיבי שבדק את היעילות והבטיחות של נוגדי גודש של דרכי הנשימה העליונות בפעוטות המאושפזים עם ברונכיוליטיס חריפה.

ד"ר ניצן דהור ו**ד"ר מידד גרינברג** זכו בפרסי הצטיינות על עבודות מדעי יסוד איכותיות שביצעו במהלך התמחותם בשניידר.

ד"ר קורניה הרטמן, רופאה בכירה במכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד בשניידר, קיבלה מינוי של מרצה בכירה קלינית בפקולטה לרפואה של אוניברסיטת תל אביב.

ד"ר רויטל נימרי מהמכון לאנדוקריןולוגיה וסוכרת זכתה בפרס "נאמן" הניתן לחוקר מצטיין על ידי האיגוד לאנדוקריןולוגיה פדיאטרית על עבודת מחקר שעשתה במוטציות חדשות בחולים עם היפו-גונדיזם, ביחד עם ד"ר גליה יבלונסקי ורופאים נוספים מהמכון.

מגמה של שיתוף פעולה

מודה לפרופ' שליט ולמרכז שניידר על שזימנו לתלמידיי את ההזדמנות הראשונה בצאתם לדרך ארוכה, אמרה מנהלת בית הספר, "הניצוץ בעיני התלמידים בסיום הביקור בבית החולים ילווה אותם ואותי בהמשך הדרך". ומסכם פרופ' איתמר שליט, מרכז הפרויקט: "מדובר בנוער שאפתן ושומר ידע, בעל מוטיבציה גבוהה ללימודי רפואה. זוהי הזדמנות לחשוף אותו לפעילות הענפה של העשייה הרפואית, ולהתחיל בהכשרת דור העתיד של הרפואה בישראל".

במשותף על ידי צוות מורי ביה"ס, ד"ר אורלב לוי-ניסנבוים וצוות מרכז שניידר. שיתוף הפעולה הושק לאחרונה במפגש פתיחה, שבו סיפרו הילדים על שאיפתם להשתלב בלימודי רפואה ולעסוק בתחומי הרפואה השונים. "מבוא ללימודי רפואה" מהווה יחידת לימוד אחת במסלול לימודי חמש יחידות בביוולוגיה והוא כולל הרצאות, סיורים והתנסויות בנושאי רפואה טיפולית ומונעת, שיתקיימו במרכז שניידר. בנוסף יבצעו התלמידים פרויקט מחקרי אישי, המלווה בהכשרה בסיסית ותיאורטית. "אני

מסלול "מבוא ללימודי רפואה" הוא שמו של פרויקט ייחודי שיצא לאחרונה לדרך, פרי שיתוף פעולה בין מרכז שניידר לתלמידי מגמת ביוולוגיה בביה"ס תיכון ערבי לוד. מדובר ביוזמה של מנהלת בית הספר, שירין נטור חאפי, של גיל וויזר מוועד הפעולה של בית הספר ושל פרופ' איתמר שליט, מנהל היחידה למחלות זיהומיות בשניידר. במסגרת התוכנית ילמדו התלמידים המצטיינים של מגמת הביוולוגיה בבית הספר החל מכיתה ' ועד סיום לימודיהם במסלול "מבוא ללימודי רפואה", שפותח

[illegible]

שיא השתלות בשבוע אחד

27 חולים ניצלו בזכות 35 השתלות • אחת המשפחות התורמות: "היה ברור לנו שזה מה שצריך לעשות"

ד"ר חוגריי קובני,
במנהל נעווי בראון

27 חולים קיבלו זיהים חרישים השבוע בזכות תרומתן של שבע משפחות אשר הסכימו לתרום את איברי יקיריהן שנפטרו. במסגרת שישה ימים קטל מפני השתקן צוותים רפואיים של רמאם בבתי חולים שרי טים ברחבי הארץ כדי להשתיל 35 איברים בלד החולים.

בין החולים במרומה היתה גם רמאנה פוליאנסקי, בת 9 מרמל"ג, שקיבלה לב חרש **בבית שניידר לילום**. לר. רמאנה טטאטא, רמאנה מסתינה שנה

שניידר: ניצל חיים

רמאנה בבית החולים בטרנס פנתה הרמאנה שחלוצי לחור החיים ב. ושלמה הסוכת, שניידר

רמאנה עם רמאנה

נבעת מרמאנה, שנסס קשה. בת מרמאנה פנתה יש מרמאנה

רמאנה 07.08.11

[illegible]

**חידושים
בטיפול בילדים**

**קפסולת וידאו
גם לבני
שנתיים ומעלה**

לראשונה בישראל: טכנולוגיית הקפסולה, שנועדה לאבחון מוחלט במעי, מיושמת גם בילדים מעל גיל שנתיים **במרכז שניידר לרפואת ילדים**.

הקפסולה, שפותחה על ידי מדעי גים מהבית 'Given Imaging' הישראלי, לית, מאפשרת צילום של המעי הדק

16

יש בעיות שאי אפשר לבלוע

מה עושים במרפאה להפרעות בליעה בילדים, מה תפקידן של המרפאות בעיסוק בתהליך ומה מגלים בווידיאופלורוסקופיה?

לא פעם נתקל צוות שניידר בבעיות הקשורות במנגנון הבליעה בקרב ילדים הפוקדים את בית החולים, הן במחלקות האשפוז והן במרפאות. בליעה היא תפקוד יום-יומי קיומי, וליקוי בו מסכן את בריאותו של הילד ומשפיע על איכות חייו. מרפאה חדשה להפרעות בליעה נועדה לתת פתרון רב-תחומי לבעיות הללו.

הווידיאופלורוסקופיה נעשית בלעדית בשניידר על ידי ד"ר סילביה גרוזובסקי ומספקת מידע מורכב על תהליך הבליעה

כאשר יש חשד לליקוי במנגנון הבליעה מפנים את הילד לשירות לריפוי בעיסוק, לצורך אבחון והערכה של תפקודי פה, מיומנויות אכילה ובליעה. ההערכה מתבצעת על ידי צוות מיומן של מרפאות בעיסוק, שעברו הכשרה

בתחום זה, והיא חיונית לקביעת אבחנה מדויקת ולהתווית התהליך הנכון להמשך אבחון והתערבות טיפולית. תהליך ההערכה כרוך במפגש אחד או יותר עם הילד ובהתייעצות עם הגורמים המפנים. בהתייחס לממצאים ולאיוניקציות מתקבלת החלטה האם לבצע הדמיית מנגנון הבליעה בווידיאו. בדיקת הווידיאופלורוסקופיה, המספקת מידע מורכב על תהליך הבליעה, נעשית בלעדית בשניידר על ידי סילביה גרוזובסקי ממכון הרנטגן, בשיתוף מלא עם המרפאה בעיסוק המכירה את הילד. לאחר הבדיקה מתקיים פענוח משותף, כאשר על פי הצורך מערבים בו את רופאי הריאות, הגסטרואנטרולוגים, מומחי האונקולוגיה והאף-אוזן-גרון. בהתאם לממצאים נקבע הצורך בהמשך טיפול

בובת הדגמה על כיסא טיפולי מיוחד, המאפשר התאמה מרבית לילדים המטופלים

וניתנת הדרכה להורים באשר לסוגי המזון שהילד יכול לאכול או שיש להימנע מאכילתם. בימים אלו נבנה פרוטוקול בנושא זה, בהתאם לדרישות ולסטנדרטים בינלאומיים ולצרכי הילדים המופנים למרפאה.

אלרגיה לחלב ובריאות העצם

מחקר שנעשה במרכז שניידר בודק קשר בין אלרגיה לחלב פרה לבין בריאות העצם בילדים ומתבגרים

בילדים אלרגים לחלב (כולל ילד שטופל במרפאת האלרגיה ובמרפאת הכליות בשניידר לפני 15 שנה), יזמה ד"ר יעל לוי, סגנית מנהלת המכון לאימונולוגיה ואלרגיה בבית החולים, מחקר שמטרתו להעריך את חוזק העצם בילדים ובמתבגרים עם אלרגיה מתמידה לחלב פרה. את

המחקר מבצעת ד"ר דנה זינגר-הראל בשיתוף פעולה עם הדיאטנית דפנה בוסאני. המטופלים או הוריהם ממלאים שאלון הערכה תזונתית לאומדן הצריכה היומית של סידן, ועוברים בדיקת אולטראסאונד כמותי להערכת חוזק העצם. התוצאות מושוות לנתונים בילדים עם אסתמה ללא אלרגיה לחלב בגילאים דומים. בנוסף, מקבלים המטופלים ייעוץ תזונתי כיצד להעשיר את תזונתם בסידן ובויטמין D.

"ידוע כיום כי שיא מסת העצם מושג עד תום תקופת ההתבגרות, וכי התזונה מהווה חלק מהגורמים החשובים המשחקים תפקיד בבניית מסת העצם", אומרת ד"ר יעל לוי, "מכאן חשיבות הבירור והייעוץ בנושא זה בילדים ובמתבגרים עם אלרגיה מתמידה לחלב, מתוך מטרה להפוך זאת לחלק משגרת הטיפול והמעקב במטופלים אלה".

בעשור האחרון ניכרת עלייה משמעותית בשכיחות המחלות האלרגיות בעולם המערבי, וביניהן אלרגיה למזון. חלב פרה הינו מזון אלרגני שכיח, ותגובות אלרגיות לתמ"ל על בסיס חלב פרה יכולות להופיע בתינוקות כבר בחודשים הראשונים לחיים.

בעבר נהוג היה לחשוב שרוב הילדים האלרגים לחלב פרה יחלימו מכך עד גיל שלוש שנים. כיום ידוע כי אחוז הילדים שהאלרגיה שלהם לחלב (בעיקר בצורה האנפילקטית) חולפת עד גיל שלוש שנים נמוך יותר - פחות מ-50%, בהתאם לניסיון שנצבר במרפאת האלרגיה בשניידר. לאחר גיל זה, רוב הילדים מפסיקים לשותות את הפורמולות התחליפיות (על בסיס סויה או היפו-אלרגניות) המועשרות בסידן ובויטמין D, וסביר להניח שאינם צורכים בתזונתם את הכמות היומית המומלצת - 800 עד 1,300 מ"ג סידן (שני-שליש מאספקת הסידן בתזונה בעולם המערבי מקורם בחלב ומוצריו). בנוסף, אחוז גבוה מהילדים האלרגים לחלב סובלים גם מאסתמה ומטופלים בסטרואידים בשאיפה ואף סיסטמיים. לאור דיווחים בספרות על התפתחות רככת תזונתית והפרעה בחוזק העצם

בניגוד למה שחשבו בעבר, אחוז הילדים שהאלרגיה שלהם לחלב חולפת עד גיל שלוש שנים הוא פחות מ-50%

מחשיכים את דרכה של פרופ' זייצוב ז"ל

מימין: פרופ' פרס, פרופ' קספרס, פרופ' תמרי, פרופ' קליין ופרופ' ניב

בהמשך הרצתה פרופ' גרטן קספרס מהולנד, מהמובילים בטיפול בלויקמיה מיאלואידית חריפה בילדים, שסקרה את תוצאות הטיפול במחלה זו בעולם. ד"ר שרה אליצור מהמערך ההמטו-אונקולוגי סיכמה את תוצאות הטיפול בלויקמיה זו בשניידר, ואת הכנס נעל דיון בהנחייתה של פרופ' בתייה שטרק על רקע כוונת מרכזים בישראל להצטרף לאחד הפרוטוקולים הבינלאומיים המובילים. בעקבות הכנס נדון שיתוף פעולה קליני ומחקרי בין מרכז שניידר למרכזים שמהם הגיעו האורחים.

שמה של פרופ' רנה זייצוב ז"ל נחרת בתודות הרפואה הישראלית כמייסדת תחום ההמטולוגיה-אונקולוגיה ילדים בארץ וכלת פרס ישראל. לזכרה של פרופ' זייצוב נערך גם השנה כנס מקצועי, שעסק בנושאים מעולם התמחותה, בהשתתפות שני מרצים אורחים מחו"ל. פרופ' כריסטופר קליין מגרמניה, מהמובילים בחקר מחלות החסר החיסוני, הרצה על האבחון והטיפול במחלות אלה. אחריו סקרה ד"ר ג'ואן יעקובוביץ את השינויים הגנטיים בניוטרופניה מולדת, כפי שנחקרו במרכז שניידר.

איך משיבים סמכות הורית?

"משקום הסמכות ההורית לבניית סמכות חדשה" - זה היה נושאו של כנס שערכה המרפאה לסמכות הורית, הפועלת במסגרת המחלקה לרפואה פסיכולוגית בשניידר. פסיכולוגים, עובדים סוציאליים, אנשי צוות רפואי ואנשי חינוך האזינו להרצאותיהם של הפסיכולוג עידן עמיאל, מנהל המרפאה לסמכות הורית בשניידר, ושל פרופ' חיים עומר, פסיכולוג קליני באוניברסיטת תל אביב, שהציגו את עקרונות שיקום הסמכות ההורית ואת גישת הסמכות החדשה (עיקרון "העוגן ההורי"). במהלך הכנס הוצג המודל הטיפולי שפותח במסגרת המרפאה, המעניק תמיכה אינטנסיבית להורים ומעצים את יכולתם לבצע שינוי משמעותי בפרק זמן קצר מול בעיות התנהגות ואלימות של ילדים ונוער. המרפאה לסמכות הורית היא מרפאה ייחודית שהוקמה בשניידר ביוזמה משותפת של פרופ' אלן אפטר, מנהל המחלקה לרפואה פסיכולוגית בבית החולים, ופרופ' חיים עומר מאוניברסיטת תל אביב, ובמסגרתה מוצע להורים ייעוץ קצר מועד ואינטנסיבי לשיקום הסמכות והנוכחות בחיי ילדם.

לגדול עם ההורמון

הצבת גבולות למטופלי הורמון גדילה, ופרופ' פיליפ ענה על שאלות הורים. במקביל נערכה פעילות לילדים שכללה עבודה יצירתית, פינת איפור ומשחקים שונים. לאחר ההרצאות נפגשו ההורים והילדים ל"מעגל מתופפים".

הטיפול בהורמון גדילה כרוך בזריקה תת-עורית, הניתנת מדי ערב ולאורך שנים. במהלך הכנס הרצתה ד"ר טל בן ארי מצוות המכון על פעילות הורמון הגדילה ותפקידיו השונים, נסיה נגלברג, פסיכולוגית שיקומית ראשית במכון, הרצתה על

למעלה ממאה ילדים והורים מכל רחבי הארץ הגיעו לכנס השנתי למטופלי הורמון גדילה ומשפחותיהם, שאורגן ביוזמת צוות המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת בראשות פרופ' משה פיליפ. קבוצת ילדים זו מצויה במעקב ובהשגחה של צוות המכון, שכן

השמנת ילדים: מדברים על זה

פרופ' תומאס אינג', כיורג בכיר ומנהל תוכנית הפחתת משקל למתבגרים מבחי"ח לילדים בסינסיטי, אוהיו, היה מרצה אורח בכנס שנערך בשניידר בנושא "השמנת יתר קיצונית בילדים ובמתבגרים". הכנס דן בגישות טיפוליות בהשמנת ילדים, היקף הבעיה וסיבוכים מלווים, דרכי הריפוי האפשריות, והאם נעשה די בארץ ובעולם למניעת התופעה. למחרת ניתח פרופ' אינג' יחד עם צוות הכירורגים בשניידר שני ילדים הסובלים מהשמנת יתר.

מימין: פרופ' משה פיליפ, מנהל המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת, פרופ' נפתלי פרויד, מנהל המחלקה לכירורגיית ילדים ונוער, פרופ' תומאס אינג', כיורג בכיר מבית החולים לילדים בסינסיטי, פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, ד"ר דרגן קרברושיץ', מנהל השירות לכירורגיה זעיר פולשנית

אנשים טובים באמצע הדרך

צחי ואיריס לנגר זכו לטקס הוקרה על תרומת חדר למיון החדש ועל עשייתם הגדולה למען מרכז שניידר

הזוג לנגר עם פרופ' יוסף פרס

מרכז שניידר לרפואת ילדים ערך טקס הוקרה חגיגי לצחי ואיריס לנגר על תרומת חדר ליחידה לרפואה דחופה המחודשת, ביחד עם משפחת שניידר, וכן על תרומתם רבת השנים לבית החולים מיום הקמתו ועל עשייתם הברוכה למען ילדי ישראל. פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, שיבח את משפחת לנגר והודה לאיריס לנגר על תרומתה לבית החולים ולעמותת "ילדים שלנו", ארגון הידידים וגיוס המשאבים של בית החולים. מאז הקמתה, עמותת "ילדים שלנו" תרמה מיליוני דולרים למען שיפור וקידום רווחת הילדים המטופלים בבית החולים באמצעות תרומת ציוד רפואי למחלקות ומרפאות, הגשמת משאלות לילדים חולים, ניהול מערך המתנדבים, הקמת פרויקטים ויצירת קשרים בינלאומיים. פרופ' יהודה דנון, המנהל הראשון של בית החולים, ריגש את הנוכחים כששיתף אותם בתולדות מרכז שניידר ובחלום ובחזון של משפחת שניידר, שלולא הם בית החולים לא היה קיים, וכאשר תיאר את חלקם הגדול של איריס וצחי בעשייה למען הקמתם והצלחתם של בית החולים והעמותה. פרופ' יחזקאל ויסמן, מנהל היחידה לרפואה דחופה במרכז שניידר, נתן סקירה על המיון החדש בטקס גזירת הסרט על ידי מר צבי לנגר. איריס וצחי הודו להנהלת מרכז שניידר על הטקס המרגש, ולמשפחת שניידר על תמיכתם המתמדת ותרומתם העצומה למען מדינת ישראל ולקידום רפואת הילדים במזרח התיכון.

כוכבים, חלומות וילדים שלנו

לגעת בשמיים עם עומרי כספי עומרי כספי, הכדורסלן הישראלי הראשון ב-NBA, אירח במשחק הגמר של ליגת העל בכדורסל בהיכל נוקיה את גל המטופל בשניידר - כדורסלן צעיר שאוהד את עומרי וחגג בר מצווה בדיוק באותו שבוע. איזה מזל שניתנה לנו הזדמנות להגשים לגל חלום!

מלאכים עושים מצווה

עמותת ילדים שלנו אירחה שוב את כוכבי "כמעט מלאכים", ללי ופיטר, שבין כל התחייבויותיהם מצאו זמן לעשות מצווה, לשמח ולרגש את ילדי המחלקה האונקולוגית בשניידר, ובדרך לפזר קצת אבק של כוכבים...

ברי סחרוף - כוכב בסטארלייט

משפחת ליס, ובשיתוף עם המערך החינוכי, הגיע האמן ברי סחרוף להופעה אינטימית במרכז הסטארלייט. המפגש המוסקלי היה קסום ומיוחד, ריגש מאוד את הילדים ובני משפחותיהם וגרם לכולם לשיר ולרקוד. בסיום עלה ברי למחלקה האונקולוגית וגם שם זכה לקבלת פנים חמה.

למען הפגייה

חברי הקהילה הצרפתית בהרצליה פיתוח הקדישו תרומה לזכר אשת רב הקהילה, לטיסיה שמחה רימונד אלבו, שנפטרה לפני כשנה. לבקשת הרב אלבו ייעדה העמותה את התרומה לרכישת מכשיר קירור למחלקת הפגים. בטקס מרגש קיבלו חברי הקהילה ובני המשפחה הסבר על משמעות תרומתם החיונית.

מגשימים חלום עם הפיג'מות בעקבות פנייתו של טוהר, המטופל בשניידר, הפגישה אותו העמותה בחג השבועות עם כוכבי הסדרה "הפיג'מות" והגשימה גם לו חלום.

עמותת ילדים שלנו פועלת במרכז שניידר למען שיפור רווחתם של הילדים. אתם מוזמנים לבקר בדף הפייסבוק שלנו **Our Children** ולעשות "לייק". להתנדבות ולתרומות: **03-9253802**

נאמנים למורשתה

שלוש מלגות מחקר במימון עמותת נאמני מרכז שניידר הוענקו בכנס השנתי לזכר פרופ' רנה זייצוב. תודה לתורמים!

הענקת מלגות מחקר בכנס השנתי לזכרה של פרופ' רנה זייצוב הפכה כבר למסורת. גם השנה, בכנס שהתקיים ב-28 ביוני, הוענקו שלוש מלגות על ידי עמותת נאמני מרכז שניידר: אנה גרינשפן ויעקב סברדלוב, עובדי המעבדה להשתלת מח עצם, זכו למלגות מקרן סופי דיכטר-ברונשטיין אשר הוקמה על ידי יהודה דיכטר, תושב אנטוורפן, שאף הגיע במיוחד לאירוע והעניק את התעודות לזוכים. מלגה נוספת הוענקה לד"ר שרה אליצור, רופאה בכירה במערך ההמטו-אונקולוגי, מהקרן ע"ש אפרים ופרידה וינטר. לאחר מותו של אפרים וינטר ממחלת הסרטן הקימה רעייתו פרידה, מתנדבת

בבית החולים, קרן עד לזכרו המעניקה מלגות מחקר בתחום אונקולוגיית הילדים. בתמונה, מימין: זיוה כספי, מרכזת עמותת הנאמנים, פרופ' יוסף פרס,

מנהל בית החולים, פרופ' יצחק יניב, מנהל המערך ההמטו-אונקולוגי, מקים הקרן יהודה דיכטר, מקבלי המלגות אנה גרינשפן ויעקב סברדלוב.

חדש בהנהלת העמותה

ד"ר אביבה רון, הנושאת מעתה בתואר יו"ר כבוד של הוועד המנהל בעמותת הנאמנים, זכתה באות הוקרה על הישגים בבריאות הציבור מאוניברסיטת ג'והנס הופקינס בבולטימור. זו פעם ראשונה שאות הוקרה זה מוענק לבוגרת אוניברסיטה ישראלית. בתמונה: ד"ר אביבה רון ודיקן הפקולטה לבריאות הציבור, פרופ' מיכאל קלאג.

רון טוב, מנכ"ל בית ההשקעות פסגות וחבר מזה תשע שנים בוועד המנהל של עמותת נאמני מרכז שניידר, מונה לתפקיד יו"ר הוועד המנהל של העמותה. רון, שכיהן עד כה כיו"ר ועדת ההשקעות של העמותה, מחליף את ד"ר אביבה רון, שמילאה את התפקיד בשש השנים האחרונות. רון טוב הוא דמות מוכרת בשוק ההון. בינואר 2011 מונה למנכ"ל פסגות, בית ההשקעות הגדול בישראל, לאחר שבתפקידו הקודמים כיהן בתפקידי ניהול בכירים בחברות הביטוח מגדל וכלל ובקרן הפנסיה עתודות. כולנו מאחלים לו הצלחה ומזוים לאביבה על תרומתה הגדולה.

גלידה בשביל השמחה

פעילות יפה של חברת נסטלה לציון תחילת הקיץ התקיימה בשניידר ביוזמת זאב קלימי, מנכ"ל החברה, ובשיתוף עמותת הנאמנים. המבצע "שביל השמחה" החל במרכז שניידר בחלוקת גלידות לכל הילדים המטופלים, לבני המשפחה המלווים ולצוותי בית החולים.

כל ה"תהילה" – למערך ההמטו-אונקולוגי

תלמידי סדנת התיאטרון היכל התרבות מודיעין, 40 במספר, העלו את הגרסה העברית של המחזמר הידוע "תהילה", על המתרחש מאחורי הקלעים של האקדמיה לאמנויות הבמה של ניו יורק. גלית גיאית כיכבה בתפקיד המורה והכוריאוגרפית הנערצת במחזמר, שנכתב ובוים על ידי איקה זוהר והופק בפועל על ידי ארי אסנר. כל ההכנסות מהצגת הגאלה החגיגית נתרמו לטובת המערך ההמטו-אונקולוגי במרכז שניידר. פרופ' יצחק יניב, מנהל המחלקה, פתח את המופע בדברי תודה מרגשים לתלמידי הסדנה ולכל אלה שעשו במלאכה.

חברי עמותת נאמני מרכז שניידר מלווים את פעילות בית החולים בהתנדבות מאז היווסדו ומסייעים בפיתוחו ובקידומו. אתם מוזמנים ליצור קשר בטל' 03-9221748 או באינטרנט:

www.friendsofschneider.org.il • חפשו אותנו גם בפייסבוק

שנך זריאוג!

פאדל

מרכז שניידר לרפואת ילדים
רח' קפלן 14, פ"ת 49202
טל' 03-9253208 • פקס 03-9253901
www.schneider.org.il